

Rezumat

Rezultatele științifice obținute în cadrul proiectului **15.817.06.18A Asigurarea științifică, curriculară și metodologică a calității și eficienței procesului de educație timpurie** au contribuit la realizarea prevederilor Strategiei Sectoriale de Dezvoltare „Educația - 2020”, sporind calitatea și eficiența procesului de educație timpurie, prin prisma realizării obiectivului: „Dezvoltarea procesului de educație timpurie și elaborarea instrumentelor de asigurarea a calității acestuia”. Valoarea teoretico-aplicativă a acestor rezultate științifice au permis soluționarea conceptualizării educației timpurii, fiind una din paradigmele indispensabile învățării pe tot parcursul vieții din Republica Moldova, respectându-se principiul continuității și la nivel de politici educaționale. Astfel, rezultatele științifice obținute în activitatea de cercetare a proiectului, pe perioada anilor 2015-2018, realizate în cadrul Sectorului Educație Timpurie, au contribuit substanțial la dezvoltarea curriculară națională pe dimensiunea educație timpurie, prin elaborarea *Cadrul de referință al educației timpurii* /coord. Guțu, V.; Vrânceanu, M. autori: Clichici, V.; Ciobanu, L.; Mocanu, L.; Duminică, S.; DASCAL, A.; Straistari-Lungu, C. Aprobata la data de 25 octombrie 2018, MECC. Chișinău: Lyceum, 2018; reactualizarea *Standarde de învățare și dezvoltarea a copilului de la naștere până la 7 ani.* /cord. naț. Cutasevici, A. [et.al.]; expert coord. Guțu, V.; autori: Pavlenco, M. [et.al.]; au colaborat: Mocanu, L.; Duminică, S.; Straistari-Lungu C. Aprobata la data de 25 octombrie 2018, MECC. Chișinău: Lyceum, 2018; și *Curriculum pentru educație timpurie.* /coord. Guțu, V.; Vrânceanu, M. autori: Pavlenco, M.; Mocanu, L.; Clichici, V.; Duminică, S.; Dascal, A.; Straistari-lungu, C. [et al.]. Aprobata la data de 01 noiembrie 2018, MECC. Chișinău: Lyceum, 2018.

În procesul investigațiilor a fost stabilit nivelul de eficiență a politicilor la nivel internațional și național privind educația timpurie, iar drept urmare pentru asigurarea accesului tuturor copiilor la educație de calitate s-au stabilit criteriile de perfecționare a dezvoltării curriculumului în concordanță cu standardele educaționale. În scopul aplicării eficiente a conceptualizării dezvoltării curriculare au fost elaborate repere teoretico-metodologice, modele și tehnologii educaționale privind educația timpurie, programe experimentale și complexe didactico-metodice pentru atingerea standardelor de învățare și dezvoltare a copilului. A fost evaluat impactul promovării standardelor ca demers de modernizare a curriculumului asupra dezvoltării copilului, prin care s-au determinat și s-au aplicat metodologii și instrumente de monitorizarea/evaluarea gradului de pregătire pentru debutul școlar, precum și a celor de asigurare a adaptării școlare eficiente.

Demersul investigațional al proiectului aplicativ de cercetare este valorificat prin elaborarea următoarelor lucrări științifice:

- *Aspecte ale politicilor educaționale în educația timpurie.* Studiul analitic. /autori: Vasian, T. (coord. șt.); Racu, J.; Stanciuc, Z.; Duminică, S.; Straistari-Lungu, C.; Coman, L. Chișinău: IȘE (Tipogr. „Print-Caro”), 2018. 124 p. ISBN 978-9975-48-130-4. Studiul analitic se axează pe starea de fapt ale politicilor educaționale din Republica Moldova comparativ cu cele internaționale, care include politica educațională curriculară și a standardelor privind educația timpurie; incluziunea copiilor cu CES în sistemul de educație timpurie; pregătirea copilului pentru debutul școlarității; asigurarea parteneriatelor educaționale familie-grădiniță-școală.

- *Comunicarea pedagogică și stilurile cognitive în învățare.* /autor: Stanciuc, Z. Chișinău: Print-Caro, 2015. 132 p. ISBN 978-9975-56-271-3, prezintă o cercetare care reflectă metodologia și modelul influenței formative a comunicării pedagogice asupra stilurilor cognitive a cadrelor

didactice la nivel de formare inițială în domeniul educație timpurie, precum și factorii, condițiile, indicatorii acestei influențe.

- *Educație timpurie. Dezvoltări curriculare.* / autori: Clichici, V.; Dascal, A.; Duminică, S.; Straistari-Lungu, C. Chișinău: IȘE, 2018. 200 p., prezintă o cercetare colectivă care reflectă principalele idei, valori, concepte privind educația timpurie din perspectiva sporirii calității serviciilor educaționale și a accesului către acestea. Lucrarea descrie abordarea științifică a procesului de educație timpurie; expune o succintă analiză în baza standardelor și curricula privind componentele de realizare a procesului de educație timpurie din perspectiva „noii” paradigme de învățare a copilului; elucidează proiectarea unui șir de modalități științifico-metodologice: educația timpurie ca factor de facilitare a accesului la educație; demersuri de actualizare a procesului de dezvoltare a curriculumului în educația timpurie; dimensiuni metodologice pe domenii, tehnologii educaționale moderne de eficientizare a dezvoltării curriculumului în raport cu standardele educației timpurii; validarea experimentală a dimensiunilor metodologice implementate în instituțiile de educație timpurie.

- *Tehnologii educaționale de eficientizare a dezvoltării curriculumului în educația timpurie.* Ghid metodologic. / autori: Clichici, V.; Dascal, A.; Duminică, S.; Straistari-Lungu, C. Chișinău: IȘE (Editura Lyceum), 2018. 100 p. ISBN 978-9975-48-150-2. Cercetarea reprezintă o axă principală de la teorie la practică în raport cu reperele fundamentale ale lucrării științifice „Educația timpurie. Dezvoltări curriculare”, ce oferă o posibilă soluție din perspectiva re-proiectării sau actualizării curriculumului (varianta 2008) corelat la standarde (varianta 2010), prin: stabilirea tehnologiilor educaționale în instituțiile de educație timpurie; proiectarea curriculară ale activităților în instituțiile de educație timpurie; instrumente (fișe, probe) de monitorizarea / evaluarea copiilor preșcolari de vârstă de 3-6 ani privind eficientizarea nivelului de dezvoltare pe domenii.

- *Educația pentru timpul liber din perspectivă axiologică.* / autor: Clichici, V. Chișinău: IȘE (Editura Lyceum), 2018. 200 p. ISBN 978-9975-3285-2-4. Cercetarea oferă o perspectivă de formare a competențelor profesionale ale cadrelor didactice din învățământul general privind tridimensiunea educației formale-nonformale-informale prin realizarea organizării timpului liber în instituția de educație timpurie.

- *Ghidul de implementare a „Curriculumului pentru educația timpurie, a Standardelor de învățare și dezvoltare a copilului de la naștere până la 7 ani” din perspectiva „Cadrului de referință pentru educația timpurie”.* / Guțu, V.; Vrânceanu, M. (coord.); Mocanu, L.; Clichici, V.; Dascal, A. [et al.]. MECC. Chișinău: Lyceum, 2018 (în curs de apariție). Această cercetare reprezintă repere metodologice de implementare a noilor documente de politici pe dimensiunea educație timpurie.

- *Pregătirea copiilor pentru debutul școlar în instituția de educație timpurie.* / autori: Clichici, V.; Dascal, A.; Duminică, S.; Straistari-Lungu, C. Chișinău: IȘE (Editura Lyceum), 2018. (în curs de apariție), prezintă repere didactico-metodice, instrumente de evaluare, fiind drept bune practici de pregătire a copiilor pentru debutul școlar care vizează domeniile de dezvoltare ale copilului în raport cu standardele.

Lucrările elaborate în cadrul proiectului sunt destinate conectorilor de curriculum, standarde educaționale, precum și cadrelor didactice din instituțiile de educație timpurie, formatorilor naționali.